

ПРИЧИНИ ТА ФАКТОРИ ВИХОДУ НАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ НА МІЖНАРОДНІ ФОНДОВІ БІРЖІ

Велика кількість національних компаній з метою залучення іноземного капіталу через інструменти фондового ринку проводять ІРО (первинне розміщення акцій) на розвинутих, ліквідних та конкурентоспроможних фондових біржах країн світу, оминаючи фондовий ринок України.

Інтеграційна спрямованість, географічна близькість до європейських фондових бірж, зрозумілість правил ведення операцій з цінними паперами на цих біржах стимулювали вихід національних компаній на європейські торговельні фондові майданчики, як на базові, так і на альтернативні. Необхідно зазначити, що національні компанії з метою залучення додаткових коштів внаслідок проведення ІРО виходять на фондові ринки Великобританії, Польщі та Німеччини. Основні галузі даних національних компаній це сільське господарство, харчова промисловість, металургія та гірничодобувна промисловість транспорт і логістика та медіа.

Враховуючи сучасний стан розвитку фондового ринку України, до основних причин виходу національних компаній на міжнародні фондові біржі необхідно віднести такі.

1. Недостатній обсяг довгострокових фінансових ресурсів у вітчизняних інституційних інвесторів і, відповідно, складність залучення ресурсів для реалізації нових або розвитку вже існуючого підприємства у ході первинного та вторинного розміщення цінних паперів.

2. Низька активність на фондовому ринку України у зв'язку з недостатньою капіталізацією та ліквідністю ринку, не зрозумілістю регулювання обігу цінних паперів в Україні та валютного регулювання, недосконалість клірингових розрахунків та депозитарного обліку.

3. Звичність для інвесторів саме європейського законодавства яке більш зрозуміле у правовому аспекті та інформаційної насиченої, а відповідно національним компаніям необхідно шукати інвесторів саме на міжнародних фондових ринках.

4. Інтеграційні процеси на фондових ринках світу, що формують ринкову ціну за попитом та пропозицією фінансових ресурсів на більш ліквідних, з значними обсягами капіталізації та максимально інтегрованих до світового фондового ринку і його інфраструктури.

5. Наявність на провідних світових фондових ринках альтернативних фондових площадок, де існують доступніші лістингові вимоги (насамперед за рахунок ліквідності даних фондових бірж), що дозволяє національним емітентам (навіть незначним за капіталізацією та фінансово-економічним потенціалом) залучати необхідні фінансові ресурси у ході IPO та SPO (вторинного розміщення акцій), підвищувати репутацію (адже авторитет компаній, що пройшли навіть альтернативний лістинг на організаторах торгів, значно вищий, ніж після проходження лістингу на маловідомих не ліквідних регіональних організаторах торгів).

6. Складнощі об'єктивного ціноутворення на фондові інструменти на українському фондовому ринку у зв'язку із недостатньою ліквідністю, надмірними диспропорціями між показниками фінансового розвитку емітентів та динамікою ринкової ціни.

7. Відсутність інформаційної прозорості на вітчизняному фондовому ринку, що спричиняє появу значної кількості недостовірної інформації та відповідно несвоєчасність і затримку необхідної інформації, що стану фондового ринку України та його інфраструктури.

У сучасних умовах при виборі фондової біржі та організатора торгів для проведення первинного публічного розміщення акцій (IPO) керівники національних компаній повинні проаналізувати цілий ряд факторів. Такі фактори, як вимоги до лістингу, розмір платежів та особливості регулювання відіграють вирішальну роль при виборі фондової біржі. Але також важливими факторами є результати оцінки, якість інституційних інвесторів і ступінь розуміння ними специфіки бізнесу, можливість попадання у фондові індекси, рівень обізнаності клієнтів і постачальників, а також наявність аналогічних компаній, акції яких обертаються на фондовому ринку відповідної країни. Якщо компанія вибирає фондовий ринок та фондову біржу, що спеціалізується на галузях, відмінних від її основної діяльності, то логічно очікувати більш низької оцінки її акцій.

Отже, необхідно розробити основні критерії, що вплинуть на вибір напрямів виходу національних компаній на міжнародні фондові біржі. Адже, вибір фондової біржі – це довгострокове стратегічне рішення, яке треба приймати з урахуванням ключових чинників фінансово-економічного потенціалу національної компанії.